

- kanyāratnam, kumārāṅg ca trīn udārān, mahāyaçāḥ,
damayantīm, damam, dāntam, damanam ca suvarcasam,
upapannān guṇāḥ sarvāir, bhīmān, bhīmaparākrāmān.
damayantī tu rūpeṇa, tejasā, yaçasā, çriyā,
5 sāubhāgyeua ca, lokeṣu yaçāḥ prāpa, sumadhyamā.
atha tām, vayasi prāpte, dāsīnām samalamkṛtam
çatām, çatām sakhīnām ca, paryupāsac, chaciṃ iva.
tatra sma rājate bhāimī, sarvābharanabhūṣitā,
sakhīmadhye, 'navadyāṅgī, vidyut sāudāmanī yathā,
10 atīva rūpasampannā, çirir ivāyatalocanā.
na deveṣu, na yakṣeṣu, tādrg rūpavatī kva cit,
mānuṣeṣv api cānyeṣu, dr̥ṣṭapūrvātha vā çrutā,
cittapramāthini bālā devānām api sundarī.
nalaç ca naraçārdūlo, lokeṣv apratimo bhuvi,
15 kandarpa iva rūpeṇa mūrtimān abhavat svayam.
tasyāḥ samīpe tu nalam praçaçaṅsuḥ kutūhalāt,
nāṣadhasya samīpe tu damayantīm punaḥ punaḥ.
taylor adr̥ṣṭakāmo 'bhūc chr̥ṇvatoḥ satatām guṇān;
anyonyam prati, kāunteya, sa vyavardhata hṛcchayaḥ.
20 açaknuvan nalaḥ kāmam tadā dhārayitum hṛdā,
antaḥpurasamīpasthe vana āste raho gataḥ.
sa dadarça tato haṁsāṁ jātarūpapariṣkr̥tān;
vane vicaratām teṣām ekaṁ jagrāha pakṣīnam.

abravīt tatra tam haṁsaṁ: tvam apy evam nale vada.
tathety uktvāṇḍajaḥ kanyām vidarbhasya, viçām pate,
punar āgamya niṣadhān, nale sarvaṁ nyavedayat.

iti nalopākhyāne prathamah sargaḥ.

- 5 bṛhadaçva uvāca.
damayantī tu, tac chrutvā vaco haṁsasya, bhārata,
tataḥ prabhṛti na svasthā nalam prati babhūva sā.
tataç cintāparā, dīnā, vivarṇavadanā, kṛçā,
babhūva damayantī tu, niḥçvāsaparamā tadā.
10 ūrdhvadr̥ṣṭir, dhyānaparā, babhūvonmattadarçanā,
pāṇḍuvarṇā kṣaṇenātha, hṛcchayāviṣṭacetanā.
na çayyāsanabhogeṣu ratīm vindati karhi cit.
na naktam, na divā çete, hā heti rudatī punaḥ.
tato vidarbhapataye damayantyāḥ sakhījanah
15 nyavedayat tām asvasthām damayantīm nareçvare.
tac chrutvā nṛpatir bhīmo damayantīsakhīgāṇāt,
cintayām āsa tat kāryam sumahat svām sutām prati.
sa samīkṣya mahīpālāḥ svām sutām prāptayāuvanām,
apaçyad ātmanā kāryam damayantyāḥ svayamvaram.
20 sa samnimantrayām āsa mahīpālān viçām patiḥ:
anubhūyatām! ayam, vīrāḥ, svayamvara iti, prabho.